

ประวัติของตัวเงิน

ตัวเงินนั้น เกิดจากความคิดของพ่อค้าระหว่างประเทศ เพื่อโอนหน้การค้ำอันตกลงระหว่าง
 ๗ ทองถิ่นหนึ่ง ไปยังอีกทองถิ่นหนึ่ง โดยไม่ต้องส่งเงินสดไป เมื่อพ่อค้าซื้อหรือนำของไปขาย
 ๗ ทางประเทศแทนที่จะนำเงินสดไปชำระหรือรับชำระเงินสดกลับ ผู้ซื้อของหน้าไปขายในทาง-
 ประเทศก็ทำคำสั่งให้ลูกหน้ของตนในประเทศของผู้ขาย จ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย หรือผู้หน้าของ
 ไปขายในทางประเทศรับคำสั่งของผู้ซื้อในประเทศของผู้ซื้อสั่งให้ลูกหน้ของผู้ซื้อซึ่งมีอยู่ในประเทศ
 ของผู้ขายจ่ายเงินชำระหนี้ให้ เป็นความคิดที่ริเริ่มขึ้นจากพวกยิวตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 12 ใน
 ภาคพื้นยุโรป วิธีการนี้ไปนำไปใช้แพร่หลายออกไปยังประเทศฝรั่งเศสและข้ามไปอังกฤษ เมื่อ
 ปฏิบัติกันจนเป็นที่นิยมแล้วกฎหมายก็ควรรับรูและบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรขึ้น ประเทศฝรั่งเศส
 ได้เริ่มมีบทกฎหมายในเรื่องนี้ตั้งแต่ คศ. 1673 ซึ่งต่อมาได้ประมวลลงไว้ในกฎหมายพาณิชย์
 และเมื่อบัญญัติเป็นค้ำบพจนแล้ว ก็มีลัทธิการวิวัฒน์แห่งตัวเงินหยุดหรือดำเนินช้าลง จะมีการ
 เปลี่ยนแปลง ไปก็ในส่วนรายละเอียด จึงยังคงเป็นวิธีการที่หนักไปทางการค้าเป็นใหญ่
 (mercantile theory) เยอรมันก็มีกฎหมายในเรื่องนี้ ตั้งแต่ คศ. 1849 ซึ่งประเทศ
 ส่วนมากในภาคพื้นยุโรปถือเป็นหลักในการบัญญัติกฎหมายตัวเงินของตนขึ้น ส่วนอังกฤษศาลก็
 ต้องรับรูวิธีการของตัวเงิน และในที่สุดเมื่อ คริสต์ศักราช 1882 ก็ได้ตราพระราชบัญญัติใน
 เรื่องนี้ขึ้น เรียกว่า พระราชบัญญัติตั๋วแลกเงิน (Bills of Exchange Act, 1882) โดย
 รวบรวมจากคำพิพากษาและวิधिปฏิบัติของพ่อค้าและธนาคาร ด้วยเหตุที่เพิ่งมีกฎหมายขึ้นนั้นชา
 มาเท่านั้น หลักการจึงแปลกไปจากของฝรั่งเศสบ้าง โดยหนักไปในทางธนาคารหรือเงินตรา
 มากกว่า (banking or currency theory) แต่ในส่วนใหญ่ก็คล้ายคลึงกัน
 และศาลอังกฤษก็อาศัยที่นิยมเสียงแบบอย่างทีศาลในภาคพื้นยุโรปไปพิพากษาไว้ด้วยในเมื่อมี
 ปัญหาใหม่ ๆ เกิดขึ้น ¹

¹ จิตติ คิงส์ลีย์, กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบัญชีเงินสะพัด, ตัวเงิน, (กรุงเทพ-
 มหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2522), หน้า 29.

ต่อมาในคริสต์ศักราช 1895 ประเทศสหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของ

American Bar Association และ American Bankers Association, ได้มีการแต่งตั้งคณะบุคคลขึ้นเพื่อตรวจแก้ไขและประมวลกฎหมายการค้าในสหรัฐอเมริกา คณะกรรมการนี้ได้นำเอาพระราชบัญญัติตั๋วแลกเงินของอังกฤษมาเป็นแบบอย่าง ในการร่างกฎหมายซึ่งเรียกว่า U.N.I.L. (Uniform Negotiable Instrument Law)

กฎหมายฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ในคริสต์ศักราช 1896 และนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติของแต่ละรัฐเพื่อขอคำแนะนำเห็นชอบในการนำมาใช้ และได้มีการเปลี่ยนแปลงบางประการเพื่อให้เหมาะสมแก่แต่ละรัฐ¹

ภายหลังจากนั้นเมื่อปี ค.ศ. 1952 ประเทศสหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของ American Bar Association มีการปรับปรุงกฎหมายขึ้นใหม่เรียกว่า U.C.C. (Uniform Commercial Code) โดยนำหลักเกณฑ์บางประการมาจาก U.N.I.L. มาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งใน U.C.C. นี้ มีการจัดแบ่งกฎหมายเป็นหมวดหมู่ และกฎหมายตั๋วเงินก็ถูกจัดบรรจุอยู่ใน Article หนึ่งของ U.C.C.

โดยเหตุที่ตั๋วเงินเป็นสิ่งที่ใช้ในการค้าระหว่างประเทศจึงเป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งที่กฎหมายของประเทศต่าง ๆ ในเรื่องนี้ลงรอยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ประเทศไทยมีผู้แทนร่วมอยู่ด้วย ที่ประชุมได้กร่างขึ้นเรียกว่า Preliminary Draft of the Uniform Law on Bills of Exchange and Promissory Notes Payable to Order ต่อมา League of Nations ได้จัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศในเรื่องตั๋วแลกเงิน ทำสัญญาใช้เงิน และเรียกชื่อว่า Convention Providing a Uniform Law for Bills of Exchange

¹ DILLAVOU, and HOWARD, and ROBERTS, and ROBERT, PRINCIPLES OF BUSINESS LAW, 7 th. ed. (Englewood cliffs, Newjersey Prentice-Hall, 1964) p.407.

and Promissory Notes June 7, 1930 กับ Convention Providing a Uniform Law for Cheques March 19, 1931 และข้อตกลงเกี่ยวกับการชดเชยบางประการแห่งกฎหมายในเรื่องเหล่านี้ แต่ประเทศอังกฤษและประเทศไทยมิได้ลงนามในข้อตกลงนี้

ก่อนที่จะได้บัญญัติเรื่องตั๋วเงินขึ้นในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ย่อมเป็นที่ทราบกันว่า ศาลได้นิยามคดีโดยอาศัยหลักกฎหมายอังกฤษ ผู้ร่างประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะตั๋วเงินได้อ้างถึงที่มาตามร่าง Uniform Law ของที่ประชุมระหว่างประเทศที่กล่าวแล้วเป็นส่วนมาก รวมทั้งกฎหมายอังกฤษและกฎหมายของประเทศภาคพื้นยุโรปและญี่ปุ่นด้วย ¹

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1

จิตติ ตึงศภัทัย, กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบัญชีเงินสะพัด, ตั๋วเงิน,